

Situacijska Soba

**** UKRAJINSKA KRIZA ****

Časovnica pregleda: od 1. julija 2022 do 5. novembra 2022.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

1. Dogajanje na terenu

- Rusija je 4. julija prevzela nadzor nad mestom Lisičansk v vzhodni regiji Luhansk. Lisičansk je bilo še zadnje mesto v regiji pod ukrajinskim nadzorom
- V juliju in začetku avgusta je Rusija izvedla več zračnih napadov v osrednjem, severovzhodnem, vzhodnem in južnem delu Ukrajine, pri čemer je bilo ubitih več kot 50 ljudi, poškodovane pa so bile številne civilne zgradbe in kritična infrastruktura.
- 13. avgusta so Ukrajinske sile uničile most na jezu hidroelektrarne v regiji Herson, ki je bila pod ruskim nadzorom. Tri dni pozneje so Krim pretresle eksplozije, ki so zadele skladišče streliva, letališče in elektrarno. Ukrajina ni prevzela odgovornosti za napad, vendar so vojaški analitiki dejali, da je incident najverjetneje del ukrajinske protiofenzive. Ta se je začela 29. avgusta na južnih območjih Ukrajine, ki so jih ruske sile zavzele v začetku vojne.
- Do 12. septembra je ukrajinskim vojaškim silam uspelo zavzeti ključna območja na severovzhodu Harkovske regije, vključno z mestom Izium. 1. oktobra se je začel tudi umik ruskih sil, Ukrajina pa je zavzela mesto Lyman v regiji Doneck.
- Ruska ofenziva se je nato nadaljevala 10. oktobra, ko so bili Kijev in nekatera druga mesta v Ukrajini tarča raketnih napadov. Z uporabo t. i. kamikaze brezpilotnih letalnikov je Rusija povzročila tudi resno škodo na ukrajinskem električnem omrežju.
- Prav tako je ruski predsednik Vladimir Putin trdil, da Ukrajina pripravlja napad z uporabo t. i. umazane bombe. Ukrajina, ZDA in zaveznice so to trditev zavrnile in jo označile kot pretvezo za morebitne prihodnje ruske ukrepe.

2. Odnosi med Rusijo in Iranom

- 19. julija je Iran po srečanju ruskega predsednika Vladimirja Putina, iranskih voditeljev in turškega predsednika Recepta Tayyipa Erdogana v Teheranu izrazil podporo Rusiji v vojni z Ukrajino.
- 17. septembra je Rusija z uporabo iranskih brezpilotnih letalnikov uspela v Ukrajini povzročiti resno škodo. Tiskovni predstavnik Sveta za nacionalno varnost ZDA John Kirby je dejal, da je Rusija od Irana kupila desetine brezpilotnih letalnikov in da iransko vojaško osebje neposredno pomaga ruski vojski pri izvedbi napadov na ukrajinsko civilno in kritično infrastrukturo.
- Iran je 5. novembra priznal, da je nekaj mesecev pred vojno Rusiji dobavil nekaj brezpilotnih letalnikov, vendar je obtožne o nadaljnji oskrbi zavrnil.

3. Ameriški svežnji vojaške pomoči Ukrajini

- 8. julija je Bidenova administracija naznanila sveženj vojaške pomoči Ukrajini v višini 400 milijonov ameriških dolarjev, vključno z visoko mobilnimi artilerijskimi raketnimi sistemi (ang. *High Mobility Artillery Rocket Systems* – HIMARS) z dometom 290 kilometrov.
- Po besedah ameriškega predsednika Bidna naj bi svežnji vojaške pomoči Ukrajini skupaj dosegli vrednost 3 milijarde ameriških dolarjev, vključujejo pa strelivo za raketne sisteme HIMARS in havbice, Ghost Phoenix in druge brezpilotne letalnike, protiminska vozila, protitankovske rakete, prenovljene tanke T-42

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

in druga vojaška vozila, tehnologijo in urjenje. Zadnji sveženj vojaške pomoči je bil naznanjen 4. novembra.

4. Izvoz žita

- S pričetkom vojne v Ukrajini je bil izvoz žita iz države blokiran s strani Rusije, prav tako pa je bil omejen izvoz hrane in gnojil iz Rusije. Za dosego dogovora o izvozu žita iz Ukrajine preko Črnega morja so se 13. julija predstavniki Rusije, Ukrajine, Turčije in Združenih narodov sestali v Istanbulu. Sporazum je bil dokončno podpisan 22. julija, med drugim pa omogoča tudi izvoz hrane in gnojil iz Rusije.
- 29. oktobra je Ukrajina z brezpilotnimi letalniki izvedla napad na rusko floto v Črnem morju, zaradi česar je Rusija odstopila od sporazuma o izvozu žita. Štiri dni za tem je Rusija za pogajalsko mizo z Ukrajino, Turčijo in Združenimi narodi ponovno pristopila k sporazumu, saj naj bi od Kijeva prejela zadostna zagotovila, da pomorskega koridorja ne bo uporabil za vojaške operacije proti Rusiji.

5. Energija in plin

- Po prekinitvi dobave plina zaradi vzdrževalnih del je Rusija 21. julija ponovno vzpostavila pretok zemeljskega plina v Evropo preko plinovoda Severni tok 1.
- Konec julija je rusko podjetje Gazprom prekinilo dobavo plina Latviji, saj naj ta ne bi upoštevala ruskih zahtev po plačilu plina v rubljah. Gazprom je prav tako zmanjšal količino zemeljskega plina dostavljenega v Evropo preko plinovoda Severni tok 1 za 20%.
- Dodatne težave z dobavo plina so se pojavile 27. septembra, ko so eksplozije poškodovale nekatere dele plinovodov Severni tok 1 in Severni tok 2. Še vedno je neznano, kako je bila sabotaza izvedena in katera država je za njo odgovorna.
- Za zagotovitev oskrbe z energijo, je nemška vlada prevzela nadzor nad lokalnimi podružnicami ruskega naftnega podjetja Rosneft, ki predstavlja 12% zmogljivosti rafiniranja nafte v državi.

6. Sankcije proti Rusiji

- V obdobju med 1. avgustom in 15. septembrom so ZDA uvedle nove sankcije proti Ruskim uradnikom, vojaškim in tehnološkim subjektom ter uradnikom, ki jih je ruska oblast namestila v zavzetih ozemljih Ukrajine.
- Poleg tega so se države EU 31. avgusta dogovorile o začasni ukinitvi vizumov za ruske državljane, vendar se niso uspele zediniti glede popolne prepovedi.

7. Referendumi o priključitvi štirih regij

- 20. septembra so oblasti v štirih separatističnih regijah pod ruskim nadzorom (Lugansk, Doneck, Herson in Zaporožje) sporočile namero o izvedbi referendumov o formalni priključitvi Rusiji. Glasovanje na referendumih se je začelo 23. septembra, štiri dni za tem pa je Rusija javnost uradno obvestila o pozitivnih rezultatih referendumov.
- Združeni narodi so ta proces obtožili in opozorili na kršitev mednarodnega prava. 13. oktobra je Generalna skupščina ZN ostro obsodila rusko nezakonito priključitev štirih ukrajinskih regij.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

Viri/Dodatno branje:

Chernov, M. (22. julij 2022). *Russia pounds major Ukrainian city after expanding war aims.* AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/russia-ukraine-kharkiv-government-and-politics-3d21de300eff094b127cb5958193255b>

Euronews. (28. julij 2022). *Russian missiles hit Kyiv, Cherniv regions as Ukraine launches Kherson counteroffensive.* Dostopno prek <https://www.euronews.com/2022/07/28/russian-missiles-hit-kyiv-chernihiv-regions-as-ukraine-launches-kherson-counteroffensive>

Harding, L. (15. september 2022). *Ukraine: Kryvyi Rih residents urged to shelter as Russian missiles strike again.* The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2022/sep/15/ukraine-kryvyi-rih-russian-missiles-strike-zelenskiy-von-der-leyen>

Al Jazeera. (10. oktober 2022). *Dozens of Russian missiles hit multiple Ukrainian cities.* Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2022/10/10/explosions-rock-ukraine-capital-kyiv-in-apparent-missile-strikes>

Roth, A. (27. oktober 2022). *Vladimir Putin says 'dirty bomb' claims to Nato were made on his orders.* The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2022/oct/27/vladimir-putin-says-dirty-bomb-claims-to-nato-were-made-on-his-orders>

U.S. Department of Defense. (8. julij 2022). *\$400 Million in Additional Security Assistance for Ukraine.* Dostopno prek <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/Article/3087750/400-million-in-additional-security-assistance-for-ukraine/>

The White House. (24. avgust 2022). *Statement from President Biden on Ukraine Independence Day.* Dostopno prek <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/08/24/statement-from-president-biden-on-ukraine-independence-day/>

Dikmen, Y. and Nichols, M. (13. julij 2022). *Ukraine grain exports deal to be signed next week, says Turkey.* Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/turkey-russia-ukraine-un-set-meet-grain-exports-2022-07-13/>

Reuters. (1. avgust 2022). *First grain ship to leave Ukraine from Odesa on Aug 1 – Turkey's defence ministry.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/europe/first-grain-ship-leave-ukraine-odesa-aug-1-turkeys-defence-ministry-2022-08-01/>

Sabbagh, D. (29. oktober 2022). *Russia suspends Ukraine grain deal after attack on Sevastopol naval base.* The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2022/oct/29/russia-suspends-ukraine-grain-deal-after-attack-on-sevastopol-naval-base>

Meldrum, D. and Fraser, A. (2. november 2022). *Russia rejoins deal on wartime Ukrainian grain exports.* AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/russia-ukraine-africa-business-sudan-middle-east-50d92706e72b3f0f591792bd1732c90a>

Karimi, N. and Isachenkov, V. (20. julij 2022). *Putin, in Tehran, gets strong support from Iran over Ukraine.* AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/russia-ukraine-putin-syria-iran-289c3422c8980e7650dbde2c326d248a>

Trofimov, Y. and Nissenbaum, D. (17. september 2022). *Russia's Use of Iranian Kamikaze Drones Creates New Dangers for Ukrainian Troops.* The Wall Street Journal. Dostopno prek <https://www.wsj.com/articles/russias-use-of-iranian-kamikaze-drones-creates-new-dangers-for-ukrainian-troops-11663415140>

The White House. (20. oktober 2022). *On-the-Record Press Gaggle by NSC Coordinator for Strategic Communications John Kirby.* Dostopno prek <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/10/20/on-the-record-press-gaggle-by-nsc-coordinator-for-strategic-communications-john-kirby/>

Steitz, C. and Chestney, N. (21. julij 2022). *Russia pumps Nord Stream gas to Europe again – but it's not enough.* Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/business/energy/nord-stream-1-gas-pipeline-nominations-show-rise-july-21-operator-website-2022-07-21/>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

AP News. (25. julij 2022). *Russia to cut gas through Nord Stream 1 to 20% of capacity.* Dostopno prek <https://apnews.com/article/russia-ukraine-germany-government-and-politics-1acacc374cd6d9bc860de00a73b8abee>

Deutsche Welle. (16. september 2022). *Germany takes control of Rosneft subsidiary.* Dostopno prek <https://www.dw.com/en/germany-takes-control-of-russias-rosneft-subsiidiary/a-63145437>

U.S. Department of State. (15. september 2022). *Targeting Russia's Senior Officials, Defense Industrial Base, Financial Infrastructure Leaders, and Human Rights Abusers.* Dostopno prek <https://www.state.gov/targeting-senior-russian-officials-defense-industrial-base-financial-infrastructure-leaders-and-human-rights-abusers/>

BBC News. (31. avgust 2022). *EU Russia: Bloc toughens visa regime but no ban.* Dostopno prek <https://www.bbc.com/news/world-europe-62745637>

Reuters. (20. september 2022). *Russian-backed separatists in Ukraine's Luhansk region to hold Sept. 23-27 referendum on joining Russia.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/europe/russian-backed-separatists-ukraines-luhansk-region-hold-sept-23-27-referendum-2022-09-20/>

Reuters. (30. september 2022). *Putin Signs documents to annex Ukrainian regions.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/europe/putin-signs-documents-annex-ukrainian-regions-2022-09-30/>

United Nations. (12. oktober 2022). *Ukraine: UN General Assembly demands Russia reverse course on 'attempted illegal annexation'.* Dostopno prek <https://news.un.org/en/story/2022/10/1129492>

Analizo pripravil: **Luka Zalokar**

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.